

Pajala kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Smedskolan i Pajala kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pajala kommun att senast den **5 september 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Pajala kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att elevhälsan används i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet vid skolan. För detta arbete ska förutom medicinska, psykosociala och specialpedagogiska insatser även psykologiska insatser ingå.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid Smedskolan inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande så som det föreskrivs i författningarna. Tillsynen visar att elevhälsan uteslutande arbetar med åtgärdande insatser för enskilda elever. Även om vissa inslag kan ses som hälsofrämjande framgår att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande.

Föreläggande

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan på Smedskolan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Av skollagen framgår att det för elever i gymnasieskolan ska finnas en elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala samt specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens.

Av förarbetena till skollagen framgår att syftet med en samlad elevhälsa är bland annat att den ska resultera i beslut om specialpedagogiska åtgärder för eleven, öka samverkan och att betona det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Personal med specialpedagogisk kompetens kan exempelvis bedöma och planera hur elevens problem bäst ska mötas i undervisningen. I förarbetena till skollagen beskrivs att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling (prop. 2009/10:165 s. 276-277).

Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att bidra till att varje enskild elev ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet med kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor (prop. 2009/10:165 s.276).

Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande på Smedskolan. I den dokumentation Skolinspektionen tagit del av samt i intervju med representanter för elevhälsan framgår att elevhälsan på Smedskolan består av skolsköterska, kurator, en specialpedagog och en speciallärare. Psykolog ingår inte i skolans elevhälsa, den tjänsten köps i huvudsak in till utredningar av enskilda elever.

Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande på Smedskolan. I intervjuer med såväl rektorn som representanter från elevhälsan framgår att Pajala kommun sedan november 2017 har en ny organisation för elevhälsan. Huvudmannen har inrättat en central elevhälsa med en elevhälsochef som ska leda elevhälsans arbete i kommunen. I den dokumentation Skolinspektionen tagit del av samt i intervju med representanter för elevhälsan framgår att elevhälsan på Smedskolan består av skolsköterska, kurator, en specialpedagog och en speciallärare. Psykolog ingår inte i skolans elevhälsa, den tjänsten köps i huvudsak in till utredningar av enskilda elever.

Enligt representanter för elevhälsan är deras uppdrag inte tydliggjort och det finns en osäkerhet om hur de som central elevhälsa ska arbeta. Elevhälsan har diskuterat hur de ska kunna arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande, men det saknas enligt dem ledning och struktur för vad elevhälsans uppdrag ska omfatta. I nuläget omfattar

arbetet främst åtgärdande insatser för enskilda elever. Rektorn uppger i intervju att Smedskolan i nuläget inte har något behov av förebyggande och hälsofrämjande insatser från elevhälsan och att det finns andra som har större behov.

Även om skolans behov av elevhälsans insatser i nuläget främst omfattar enskilda elever är det viktigt att skolan även bedriver ett hälsofrämjande och förebyggande arbete för att undanröja framtida problem.

Motivering till föreläggande som ingripande

Pajala kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande bestämmelser och föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Pajala kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Pajala kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Pajala kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Pajala kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Elisabeth Ahlgren

Enhetschef
Signerat av: Elisabeth Ahlgren

X Karin Nilsson

Föredragande
Signerat av: Karin Nilsson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Smedskolan

Fakta om Smedskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Pajala kommun under våren 2018. Smedskolan besöktes av Skolinspektionen den 21- 22 februari 2018.

Smedskolan är en grundskola som har verksamhet från förskoleklass till grundskolans årskurs 3. Läsåret 2017/18 studerar cirka 146 elever på Smedsskolan. Skolan är centralt belägen i samhället Pajala. Skolan har även fritidshemsverksamhet.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets officiella statistik för 2016/ 17 framgår att elever som nått kravnivån på de nationella proven i matematik var 100 procent på tre av nio delprov. På övriga delprov varierade andelen mellan 79,3 (skriftliga räknemetoder) och 98,1 procent (mönster i talföljder och geometriska mönster, mäta, jämföra, uppskatta längd, omkrets och area). Vidare visar statistiken att andelen elever som nått kravnivån i svenska var 100 procent på fyra av åtta delprov. På de övriga delproven i svenska uppnådde 95,8 procent kravnivån.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens enkät som genomfördes våren 2017 redovisas pedagogisk personal samt vårdnadshavare. Såväl pedagogisk personal som vårdnadshavare skattar trygghet och studiero samt förhindra kränkningar högre jämfört med samtliga medverkande skolenheter i enkätomgången.